

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 3 czerwca 2025 r.

Poz. 2590

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.186.2025.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 3 czerwca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940),

stwierdzam nieważność

- §4 ust. 6 zdanie drugie uchwały Nr IX/XV/143/25 Rady Miasta Wałcz z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie *określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi*,
- §4 ust. 14 zdanie drugie Załącznika Nr 2 do ww. aktu.
- §7 ust. 6 Załącznika Nr 2 do ww. aktu, w zakresie wyrazu: *oryginalną*.

Uzasadnienie

W dniu 29 kwietnia 2025 r. Rada Miasta Wałcz podjęła uchwałę Nr IX/XV/143/25 w sprawie *określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi*.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 8 maja 2025 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym *Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych*. W myśl z kolei art. 6r ust. 3a ustawy w uchwale, o której mowa w ust. 3, *dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi*.

Jednym z elementów uchwały podjętej w oparciu cyt. regulację jest więc określenie sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Ustalenie powyższej kwestii nie może jednak nastąpić w oderwaniu od innych przepisów ustawowych, w szczególności postanowień ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).

I tak, w myśl art. 3 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą w sposób umożliwiający łatwy dostęp wszystkim mieszkańcom gminy punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych wymienionych w pkt 5 tj. (papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady), odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych.

W §4 ust. 6 uchwały Nr IX/XV/143/25 Rada Miasta Wałcz wskazała, że w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w PSZOK nieodpłatnie przyjmowane są bioodpady pochodzące z terenów zieleni, dostarczane przez mieszkańców. Bioodpady pochodzące z nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, w tym również z nieruchomości o charakterze mieszanym, przyjmowane są w ilości nie większej niż wynikająca z poniższego wzoru: $M = P \times Wz \times 12$, gdzie:

- M – maksymalna masa bioodpadów przyjmowanych w PSZOK w ciągu roku (w kg),
- P – powierzchnia działki [m^2],
- Wz – wskaźnik udziału powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem dla Gminy Miejskiej Wałcz, publikowany przez GUS za rok poprzedzający przekazanie odpadów,
- 12 – liczba miesięcy w roku.

Z treści cytowanego art. 6r ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika zatem niezbicie, że ustawodawca wskazał na rodzaj odpadów, co do których dopuszczona została możliwość ograniczenia ilości ich odbioru. Wśród tych odpadów znajdują się m.in. odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy.

Tymczasem, Rada Miasta w §4 ust. 6 uchwały Nr IX/XV/143/25 wprowadziła ograniczenie przyjmowania wszystkich bioodpadów pochodzących z nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, określając wzór na M - maksymalną masę bioodpadów przyjmowanych w PSZOK w ciągu roku.

Tym samym, organ stanowiący Miasta Wałcz bezpodstawnie ograniczył ilość odbieranych przez Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych bioodpadów, co stanowi istotne naruszenie przepisu art. 6r ust. 3a ustawy, bowiem ta frakcja odpadów winna być odbierana w ilości faktycznie wytworzonej bez żadnych ograniczeń.

Z tych samych względów, zakwestionować należy treść §4 ust. 14 zdanie drugie Załącznika Nr 2 do uchwały Nr IX/XV/143/25, w którym Rada Miasta powieliła wzór na maksymalną masę bioodpadów przyjmowanych w PSZOK w ciągu roku (w kg).

Dalej, w §7 ust. 6 Załącznika Nr 2 do uchwały Nr IX/XV/143/25, Rada Miasta Wałcz postanowiła, że odpady płynne i inne odpady wymagające opakowania powinny znajdować się w szczelnych i nieuszkodzonych opakowaniach oraz posiadać oryginalną etykietę umożliwiającą identyfikację odpadów w chwili przekazania.

W ocenie organu nadzoru przepis ograniczający przyjmowanie w PSZOK ww. odpadów komunalnych wyłącznie w sytuacji, gdy posiadają oryginalną etykietę, jest sprzeczny z treścią art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wykładnia powołanego unormowania prowadzi do wniosku, że gminy tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które zapewniają przyjmowanie odpadów wskazanych w tym przepisie. Nie ma żadnego uzasadnienia dla sformułowania zastrzeżenia, o którym mowa w §7 ust. 6 Załącznika Nr 2 do uchwały Nr IX/XV/143/25, bowiem utworzony przez Miasto Wałcz PSZOK powinien odbierać odpady, niezależnie od tego, czy posiadają oryginalną etykietę, wynika to bowiem wprost z cyt. wyżej regulacji.

Jak podkreśla się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym²⁾ nie sposób stwierdzić, aby z obowiązujących przepisów wynikało uprawnienie gminy do nałożenia na mieszkańca przekazującego odpady komunalne

²⁾ Por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 14 kwietnia 2022 r., sygn. akt II SA/Sz 72/22.

obowiązku wykazania w tylko jeden, ściśle określony sposób tj. wyłącznie poprzez przekazanie odpadu w oryginalnym opakowaniu, posiadającym oryginalną etykietę umożliwiającą jednoznaczną identyfikację. Po pierwsze przekazanie w niefabrycznie zamkniętym opakowaniu chemikaliów czy odpadów niebezpiecznych nie gwarantuje, iż w opakowaniu znajduje się substancja opisana na etykiecie. Po wtórne, nie sposób nie dostrzec, iż liczne chemikalia (np. farby) oraz takie inne odpady niebezpieczne (np. środki ochrony roślin) są sprzedawane w formie koncentratów a zgodne z instrukcją ich użycie w gospodarstwie domowym wymaga rozcieńczenia.

Uchwała w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych stanowi akt prawa miejscowego, wydany z upoważnienia określonego w art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co oznacza, że organ stanowiący musi ściśle stosować się do wytycznych zawartych w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa. Podkreślić przy tym należy, że każde wykroczenie poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego – aktu prawa miejscowego. Należy bowiem pamiętać, że regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie uzupełnienie przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów, a nie ich zastępowanie. Uchwała rady, będąca aktem prawa miejscowego, jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP³⁾), musi zatem respektować unormowania zawarte w aktach prawnych wyższego rzędu⁴⁾.

W tym stanie rzeczy, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr IX/XV/143/25 Rady Miasta Wałcz z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie *określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi*, w zakresie wskazanym na wstępie niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

⁴⁾ Por. wyrok NSA z dnia 28 lutego 2003 r., sygn. akt I SA/Lu 882/02.